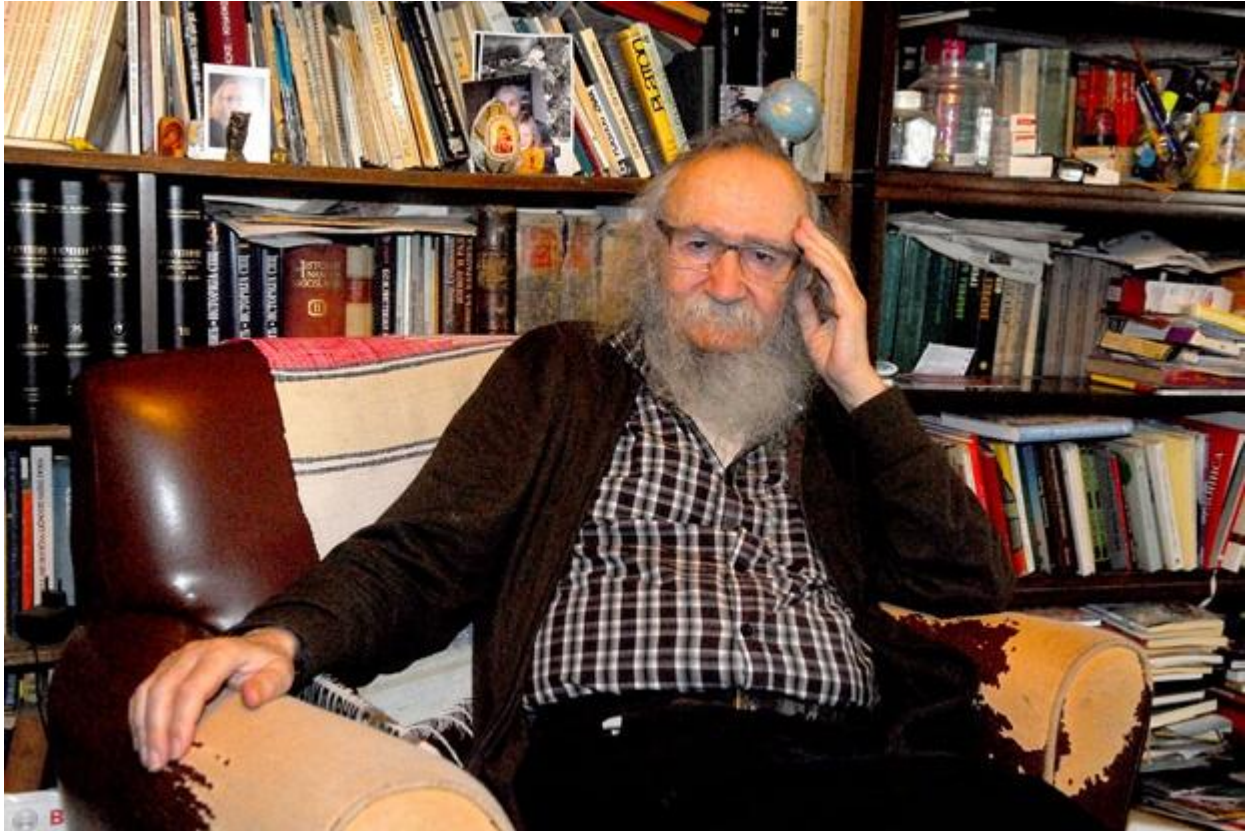

Раша Попов: Живот је слadak, брате

Објављено: 23.03.2016.год.

Доситеји нашег доба су добитници награда на математичким олимпијадама. Новака треба прописивати као лек. Купујем старе ствари и често се осећам као партизан - носим одела покојних Немаца - прича Раша Попов за "Биље и здравље"

Приредила Данијела Кљајић,
[Новости](#)

Свезналица, аутентични мудрац и Орфеј нашег доба, најбољи су епитети којима је на Википедији описан новинар и књижевник Радивој Раша Попов.

У време приказивања серијала "Фазони и форе" био је помало свачији деда. Данас, кад увелико гази девету деценију и даље је ненадмашни приповедач и хумориста, коме не недостаје ни луцидности ни елана.

Ништа чудно, ако се зна да је већ у трећој години, захваљујући оцу, листао енциклопедију "Свезнање", а са девет први пут прочитао Доситејев "Живот и прикљученија". Данас, много деценија касније, овенчан је наградом која носи име овог просветитеља.

Интелектуално је сазревао уз Макавејева, као књижевник када му је "селектор" био Васко Попа у "Последњој шанси" на Ташмајдану, одакле су кретале најлепше идеје. Из њих су настале незаборавне емисије за децу "Невен", "Шешир без дна", "Радост сазнања".

Данас, чика Раша, који је вољом за лепотом живота два пута успео да савлада канцер, који се труди да игнорише дијабетес, а да смехом и пером напаја душу, за „Биље и Здравље“ открива део својих животних прича...

** Какав је био осећај примити награду која носи име Доситеја Обрадовића?*

- То је било необично ласкаво, био сам изненађен, нисам очекивао тако велико признање. До сада сам добијао мале награде за дечију литературу, ово је прва капитална награда која ме чини јавном личношћу.

** Ко су Доситеји нашег доба?*

- Добитници награда на математичким олимпијадама.

Нису из књижевности, али су из царства интелигентних људи.

*** Шта је старије: ваше дружење са књигом или са децом?**

- Са децом, јер сам имао два старија брата. Нисам био тип вође, чак ни када сам био уредник, нисам се добро осећао као заповедник, контролор.

*** Којој књизи из детињства и данас волите да се вратите?**

- Имам шездесетак књига из тог периода... Драга ми је увек била "Књига о спорту" Љубомира Вукадиновића, спортског новинара. Издата је 1936. године, отац ми је купио, а ја сам је прочитао најмање 15 пута. Када сам писао своју књигу о спорту "Необичне приче о спортистима света и Србије" посветио сам је Вукадиновићу, јер је био мој учитељ и инспиратор.

*** Једно поглавље књиге посвећено је и Новаку Ђоковићу...**

- У књизи сам о Ђоковићу рекао: "Кад Новак побеђује, болесници оздрављају. Када сам два пута оперисао рак, највећу радост ми је причињавала Новакова победа. Новака треба прописивати као лек у свакој терапији."

*** Били сте јунак детињства многих генерација. Ко је био "херој" вашег доба?**

- Херој мога доба, апсолутни узор и идол био је мамин стриц Радивој Убовић. По њему сам добио име. Био је племенита, генијална особа, говорио је 16 језика, чак и кечуа и гуарани. Пред Први светски рат напустио је Праг, где је дипломирао градњу железница и бродом отишао у Аргентину. 1916. године био је у постојбини Инка, где су га сматрали божанством.

*** Верујете ли да је име судбина?**

- Апсолутно, чудна је и непогрешива психологија имена.

Ја се понашам како име каже: радујем се, рад сам да радим, дајем.

*** Рођени сте у време велике економске кризе 1933. године. Је ли било лакше преживети тада или данас у кризи морала?**

- Тада је динар био велики као точак, криза се није решавала инфлацијом. Увек је било добрих и лоших људи.

Сада се свет вратио вери и то даје наду да ћемо о(п)стати...

*** У супрузи сте имали велику, искрену, дубоку љубав "за цео живот".
Како данас гледате на општи суноврат породичних вредности?**

- Кад видим на улици оца како носи бебу, насмешим се од радости и блаженства. То су прави људи. Они чувају светињу породице, јер су добри очеви. Кад мајка носи бебу, то се подразумева. Уносећи биране мисли Марије Монтесори у своју књигу сазнао сам да за разлику од мушкараца жене поседују изванредан дар за планирање и организацију. Обично се мисли да су главни планери у друштву мушкарци, а то је заблуда. Она и породицу држи на окупу, негује је, подиже.

*** Учили су нас да је важно бити богат духом. Шта мислите ко је данас богат човек?**

- По мом осећању богатство се стиче узурпирањем пара од других људи и од друштва. Често иза богатства стоји превара и подвала, тако да ја не могу да уважавам богаташе. Духовна богатства више ми вреде од материјалних, што се види по мојој моди "апа драпа": купујем у продавници старих ствари и често се осећам као партизан - носим одела покојних Немаца.

*** Да ли нам се и нација загубила негде у транзицији?**

- Имена су одговор. У време монополског друштва и такозваних присилног интернационализма ми новинари кад пишемо "написано српским језиком", морали смо да ставимо, "нашим језиком." Сада се именује српска застава, српски грб, српски тенисер...

*** Ваша деца нису се латила пера: син Бојан је свештеник у Москви, ћерка Дијана иконописац...**

- Бојан је свештеник, али и човек од пера, веома мудар. По канонима православне цркве уместо он мени, ја њему морам да се обратим са "Оче". Ћерка је у Београду, воли иконопис и дивно га ради, а мој дом краси икона Светог Стефана, ког слаavimo. Имам троје унучади и најстарија Маша (Марија Попова Филипс), која живи у Мелбурну, унета је у књигу српских писаца у расејању. Признајем, поезија јој је боља од дедине.

*** Када вас сећања врате у детињство, шта вас прво тамо сачека? Које слике родног Мокрина?**

- Лежим болестан од дифтерије, а две главе, крупнији и ситнији дечак завирују кроз одшкринута врата. Не смеју да уђу, ни да ми приђу, да се не заразе. Моја браћа Душко и Лаза, радознали, а ја очајавам. Памтим као да је јуче било.

*** Дуго сте радили информативни и дечији програм на телевизији. Данас смо, чини се, ускраћени за такве вредности.**

- У она просветитељска времена, 1980. године, Бајфорд је снимио "Невен", а Бисерка Пејовић по строгој инструкцији створила образовни програм за децу "Коцкица". Ршум је прошле године обновио "Фазоне и форе". Није све пропало, има много више малих свезналица него што мислимо.

*** Може ли се стална потрага за српским политичким месијом упоредити са вашим давно написаним "Новим човеком са Цветног трга"? Постаје ли се "нов" и другачији преко ноћи?**

- Био сам коаутор Душана Макавејева. Ругали смо се замисли ултралевичара да се револуцијом ствара нови човек, који није завидљив, пакостан и себичан, већ милосрдан, као хришћанин. **Требало је из колевке атеизма створити дарежљивог доброћудног човека. То је било немогуће: прво, колевка му је била погрешна, а и немогуће је изменити природу човека датом рођењем.** И данас има много добрих, племенитих људи, којима се по гласу и по интонацији позна да су - нови људи.

*** Макавејев има упечатљиво место у вашем животу...**

- Био је најбољи студент психологије, читао је целокупну модерну психологију, а волео је да прочитану књигу прича пријатељима. Ја сам био тај коме је причао и кад сам рекапитулирао свој живот, схватио сам да сам уз књижевност завршио и факултет - Душан Макавејев, факултет ексклузивне егзистенцијалне психоанализе и психологије. Добро је имати друга који чита вредне књиге и приповеда их. То је велико благо.

*** Који вас мото води кроз живот?**

- Требало би да буде: "Мање брбљај", али не држим се тога. Најтеже тренутке у животу доживео сам због тога што нисам знао да скратим језик.

*** По чему је чика Раша прави "Лала"?**

- Моја покојна жена Радојка, у време док смо живели са мојом породицом, открила је шта је главно лалинско: када им прети опасност скрећу пажњу на нешто сасвим споредно.

*** Једном приликом сте ми рекли да сте у четвртој фази свог битисања на планети. У чему је лепота живота?**

- Моја најновија књига песама зове се "Живот је сладок, брате, ко би желео на гробље да га прате." У Лондону сам видео тај натпис. Треба наћи задовољство у малим стварима.

Иако је више волео историју, Попов се определио за студије књижевности у Београду. Новинарску каријеру почео је у новосадском Дневнику, а радио у листу "Младост", у Радио Београду, у Телевизији Београд. Био је лектор за српскохрватски језик у Лондону, Бирмингему и Нотингему и главни уредник издавачке куће "Матица српска". Ожењен Радојком, професорком књижевности. Добитник је многобројних признања, најскорија награда за животно дело "Доситеј Обрадовић".

*** Имате ли омиљену биљку, чај, здраве навике?**

- Од лековитих цветова највише ми се допао драгољуб. О тој биљци више сам сазнао за своју серију "Шешир без дна", да је донета из Америке, а да смо јој ми дали ово лепо име. Не пијем чајеве, пијем бикарбону соду коју добијам из Брисела.

*** Је ли данас усуд бити интелектуалац у Србији?**

- Нестао је чувени београдски либерализам, појавиле су се десничарске диктаторијалне сподобе, па данас интелектуалцу не прети идеолошка комисија Савеза комуниста, већ разни опскуранти. Још у моје време било је приметно да високи интелектуалци долазе из провинције, да провинција рађа геније.

***Када сте се и где осећали поносно, узвишено?**

- У Студеници када сам видео саркофаге у којима леже Стефан Немања и Стефан Првовенчани. Одушевила ме је далекосежност српске државе и цивилизације. Био сам пун поноса што сам рођен на овим просторима. Недавно, у 83. години коначно сам прочитао Ћопићев "Пролом" и плакао као киша, јер сам био фасциниран величином тог дела и аутора.

Приредила Данијела Кљајић,
[Новости](#)